

Sex og Politikk innspill til Norges 10. rapport til FNs kvinnediskrimineringskomite (CEDAW)

Sex og Politikk jobber for å styrke og informere om seksuell og reproduktiv helse og rettigheter (SRHR) både i Norge og internasjonalt. Vi er det norske medlemmet til International Planned Parenthood Federation (IPPF), som er den største organisasjonen for SRHR internasjonalt med nasjonale organisasjoner i mer enn 150 land. I Norge tilbyr vi blant annet seksualitetsundervisningsmaterieil til skolen – også på samisk. Vårt uke-6-materieil, som vi har tilbudt de siste ti årene, er det mest brukte seksualitetsundervisningsmaterieilet i Norge.

Sex og Politikk takker for muligheten til å komme med innspill til Norges 10. rapport til FNs kvinnediskrimineringskomite (CEDAW).

I "List of issues" fra CEDAW-komiteen er Norge blant annet blitt bedt om å rapportere på tiltak for å bekjempe årsaker til kjønnsbasert vold, tiltak som skaper bevissthet om digital vold og bildedeling, og utdanning som utfordrer normer og kjønnsstereotyper. I tillegg til å si noe om konsekvensene Covid-19 har for kvinner, herunder SRHR. Alt dette ligger tett opp til Sex og Politikk arbeid, vi har derfor følgende innspill:

- Det er viktig at seksuell og reproduktiv helse og rettigheter (SRHR) har en sentral del i Norges rapport til CEDAW-komiteen. Diskriminering, stigmatisering, frykt og vold utgjør reelle trusler for mange mennesker i dag. Tilstrekkelig kunnskap, informasjon og tilbud innen seksuell og reproduktiv helse er essensielt. Å være i stand til å foreta egne valg i forhold til egen kropp, kjønnsidentitet og -uttrykk og seksualitet, og føle tilstrekkelig tillit og trygghet til å uttrykke sin egen seksualitet forebygger og bekjemper vold.
- Seksualitetsundervisning utruker barn og unge med den kunnskapen og handlingskompetansen de trenger for å kunne ta informerte valg som fremmer helse, likestilling og trivsel. Seksualitetsundervisning forebygger vold, mobbing, diskriminering og krenkelsler, og bidrar til å utfordre normer og stereotyper knyttet til kjønn, kropp, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk.

Det trengs fortsatt en innsats i Norge for å styrke seksualitetsundervisningen i skolen og sikre korrekt og relevant informasjon til barn og ungdom. Seksualitetsundervisning er lovpålagt og er godt forankra i læringsmålene, men vi ser at tilbudet likevel varierer. Det er fremdeles store ulikheter mellom skoler og klasser i hvor god undervisningen er. Undersøkelser og engasjement i media viser også tydelig at ungdom selv ønsker mer og bedre undervisning om tematikken. Seksualitetsundervisningen må starte allerede i barnehagen med undervisning om kropp, respekt og grenser, og må fortsette alderstilpasset gjennom hele skoleløpet, inkludert i videregående opplæring.

God seksualitetsundervisning starter med undervisere, helse- og ungdomsarbeidere som er trygge og har tilstrekkelig kunnskap på temaet. For å sikre likeverdig og kvalitetssikret seksualitetsundervisning må kommunikasjon om seksualitet være en del av grunnutdanningen på alle høyere utdanninger til profesjoner som omfatter arbeid med barn og unge.

- Sex og Politikk kjemper for anerkjennelse av at det finnes et større seksualitets- og kjønns mangfold. Stereotypier knyttet til seksuell orientering og kjønn er fremdeles dominerende, også i Norge. Å bryte med slike normer, å være skeiv, kan gjøre barn mer utsatt for mobbing og diskriminering. Et eksempel på et tiltak som kan utfordre kjønnsnormer, er å åpne opp for et tredje juridisk kjønn, slik at de av oss som ikke identifiserer seg som enten mann eller kvinne blir anerkjent rettslig.
- Et interseksjonelt perspektiv i arbeidet for likestilling og ikke-diskriminering er helt essensielt. I Norge vil eksempelvis kvinner med mørk hud kunne være mer utsatt for diskriminering enn kvinner med lys hud. Utdanning, arbeid, religion, økonomi og funksjonsevne spiller også en rolle i hvordan den enkelte blir marginalisert. Interseksjonelle perspektiv bør være gjennomgående i Norges rapport til CEDAW.
- Vi vet at Covid-19 har hatt store negative konsekvenser for kvinner verden over. Sex og Politikk etterlyser en kartlegging av hvilken innvirkning pandemien har hatt for kvinner i Norge, spesielt knyttet til seksuell og reprodutiv helse og rettigheter (SRHR).
- Vi stiller oss også bak FOKUS' muntlig innspill om behovet for å kartlegge effektene klimaendringer har for kvinner, vi vil også legge til behovet for å kartlegge effektene klimaendringer har for seksuell og reprodutiv helse og rettigheter (SRHR).
- Norge må fortsette sitt engasjement for likestilling, kvinners rettigheter og SRHR internasjonalt. Med hovedvekt på de rettighetene som møter mye motstand og som ikke er tilstrekkelig anerkjent i mange land, slik som abort, seksualitetsundervisning og diskriminering på bakgrunn av seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk.